

VÅR NÆRE HISTORIE

KRIGSAVISENE NR. 42 - 200 LIKVIDERINGER 1940/45.

Av Svein Tonning

8. februar 1945 slo "Operasjon Buzzard", utgått fra Oslogjengen, Sentralledelsens sabotasjegruppe til mot sjefen for Statspolitiet (Stapo), Karl A. Marthinssen. Hvilke konsekvenser fikk denne "henrettelsesaksjonen" i februar 1945 – noen få måneder før krigen sluttet 8. mai 1945?

Fra primærkilder innen Milorg gruppe 13140/41 OSLO ØST er brev, datert 9.4.1989, om dette sendt Hjemmefrontmuseet om Milorg gruppe 13142 Oslo Øst. Jfr. i denne sammenheng "Våre falne", blant annet "Killed in action" – Rønneberg 8. mai 1945. "Hele ledelsen innen Milorg gruppe 13140 Oslo Øst ble tilintet-gjort". Dette gjaldt motstandsgrupper på østkanten av Oslo, distriktet Gamlebyen. Flere ble altså henrettet – de måtte betale for sine liv – den gang da. Hvorfor er disse tingene "glemt" av historikere i dag? I artikkelen nevner Moland, som nå har fått fakta og data om detaljer som både norske og svenske historikere har valgt taushet om, bl.a. Halvingmo interneringsleir 1940-45 i Sverige, begynner å bli irriterende – på meg. Fordi det har vært "litt av et blodslit" å få hentet fram disse fakta/data og sendt ham nylig – i år.

På slutten av sin artikkel i KRIGSAVISENE nr. 42/2000 om likvideringer under krigen, henviser Moland til professor dr. jur. Johs. Andenæs' skrivelser i 1947 – vurderinger – om beslutningen om å ta i bruk likvidasjon som virkemiddel i kampen mot den tyske okkupasjonen og okkupantens norske medhjelpere. Vedtakene – beslutningene lå på det politiske og militære toppnivå, nemlig hos den norske regjering og forsvarsledelse i London. –

At ledelsen i UK hadde "en finger med i dette teateret" om likvideringer i Norge 1940/45 er langt på vei akseptert/dokumentert. Så slutter enigheten. Hvorfor? I alle, alle år etter 1950 har våre historikere og skribenter valgt å tie om den betydelige innsatsen som tidligere Milorgsjef O.H. Langeland utførte under krigen her til lands. Han ble latterliggjort. Hvorfor? Blant annet fordi han talte professor dr. jur. Johs. Andenæs' skrivelser av 1947 midt imot. Jfr. rettsaka mot Milorgsjefen 1949/50 i Oslo, og Langelands fakta/data, dokumentasjonsbøker: "Dømmer ikke" og "Forat I ikke skal dømmes". Nå har 50 år gått. Snart BØR vel noen av våre okkupasjonshistorikere ta tak i hva Milorgsjefen for Oslo 1943-44 fikk utgitt før han ble "latterliggjort", blant annet av rettsvesenet i Oslo og datidens "maktapparat". På meg – etter min erfaring – begynner dette refrenget om hvor "gode og rettfærdige" vi var her til lands 1945/52 – å tørke mer og mer inn. I visse høve tar det til å lukte mugg. Hvorfor? Fordi fenomenet "False memory syndrome" synes nå også å gjelde sider av vår nære historie – da særlig 1940-50.

*

ALTERNATIVT SAMFUNN 4/2000 – INTERNORDISK

BOMBINGEN AV DRESDEN Av John Sand

I AS nr. 2/2000 hadde vi omtale av den injuriansaken som David Irving tapte i april 2000. Et av hovedpunktene i anklagene om forfalskning var nettopp Irvings behandling av kildene i hans bok «The Destruction of Dresden.» En innsender i Aftenposten 30/10 tolket dommen feilaktig, og mente at det er rettslig fastslått at dødstallet er mellom 20000-30000. Her et et tilsvarende svar.

Før Berlinmurens fall var det ikke enkelt å få tak i korrekte opplysninger og tall om det som faktisk hadde skjedd i bl.a. Polen og Øst-Tyskland. Det var vel DDR som var «eneforhandler» i bl.a. spørsmålet om antall drepte ved det allierte bombeangrepet mot Dresden 13. og 14. februar 1945.

Men etter Murens fall foreligger det pålitelige tall, bl.a. i et brev datert Dresden 3. juli 1992 fra Landeshauptstadt Dresden - Stadtverwaltung, Amt für Protokoll und Auslandsbeziehungen, saksbehandler: Mitzelrich. I brevet opplyses at «Eine Zahl von 250000 bis 300000 Opfern dürfte realistisch sein.» (I oversettelse: Et tall fra 250000 til 300000 offer tør være realistisk.) Brevet gjør oppmerksom på at forskningen ikke er avsluttet.

For om mulig å få helt oppdaterte tall vedrørende antall ofre skrev jeg 31. mars 1999 til Institut für Zeitgeschichte i München. Professor dr. Udo Wengst svarte i brev av 10. juni 1999:

Nach den hiesigen Informationen ist hinsichtlich der Opferzahl des Dresdner Bombardements im Februar 1945 tatsächlich von bis zu 300000 Menschen auszugehen.

Oversatt til norsk: «Etter herværende informasjoner må man - når det gjelder bombeangrepet mot Dresden i februar 1945 - faktisk regne med at opptil 300000 mennesker omkom.» Den norske folkerettsjurist Morten Rud og den tyske historiker dr. Bernhard Steidle har opplyst at hele byen ble satt i brann og at «brannen raste i syv dager og åtte netter.» Fra fly i lav høyde ble det skutt med maskingevær mot mennesker på bakken.

Ferske opplysninger om antall drepte foreligger nå i en bok «Schwartzbuch der Vertreibung» av den tyske jurist og menneskerettighetsforkjemper Heintz Nawratil, utgitt av Universitas august 1999. I 6. opplag opplyser forfatteren s. 37: «Insgesamt starb in Dresden mindestens eine Viertelmillion Menschen.» I norsk oversettelse: «I alt døde det minst en kvart million mennesker i Dresden.» I note 32 nevner Nawratil at Det internasjonale Røde Kors har anslått at 275000 omkom. Dette tall er i samsvar med det den amerikanske professor Alfred M. De Zaya er kommet fram til. Tallet 35000 som har vært nevnt, kan skrive seg fra at det bare var så mange som ble identifisert - de aller fleste lik var jo forkullet og lot seg ikke identifisere. Jeg kan her tilføye at Nawratils bok har et fire siders forord av Generalbundesanwalt a.D. Ludwig Martin. Han er æresmedlem av to menneskerettsorganisasjoner. Boken har høstet mange lovord i tysk presse, bl.a. i Frankfurter Allgemeine.

Den engelske militærhistoriker Liddell Hart oppgir i boken «Den annen verdenskrig» ingen tall på omkomne, men han uttaler om angrepet på Dresden (s. 562): « - - og hensikten var å spre terror blant befolkningen og flyktingene som befant seg der - ikke å ramme industrien.»